

ชื่อผลงานวิจัย	การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน วิชาผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ห้อง 4
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวนริศรา ค่อนดี
ตำแหน่ง	อาจารย์สาขาวิชาการตลาด
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการตลาด
สถานศึกษาที่ติดต่อ	วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ
การติดต่อผู้วิจัย	089-0330381
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	ปี 2565
ประเภทงานวิจัย	วิจัยในชั้นเรียน

บทคัดย่อ

การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน วิชาผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ห้อง 4 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1. เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน รายวิชาผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1/4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน รายวิชาผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1/4 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอนออนไลน์ รายวิชาผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1/4 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 (ปวส.) สาขาการตลาด มีจำนวน 1 ห้อง ทั้งหมด 24 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลิตภัณฑ์และราคา 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลิตภัณฑ์และราคา 3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ 1) ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลิตภัณฑ์และราคา แล้วให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบ เพื่อประเมินความรู้ของกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้สื่อวีดิทัศน์ 2) ผู้สอนมอบหมายให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลิตภัณฑ์และราคา ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะในระหว่างการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง 3) หลังจากเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์เรียบร้อยแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างซักถาม และพูดคุยข้อคำถามระหว่างเพื่อนและผู้สอน เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่อง การบรรจุภัณฑ์ 4) ให้กลุ่มตัวอย่างนำเสนอความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ และทำการทดสอบหลังจากการเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์อีกครั้ง เพื่อประเมินความรู้ของกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ 1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ 80/80 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ซึ่ง

ดำเนินการดังนี้ คำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ โดยใช้สูตร E1 / E2 . ข้อมูลจากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยการใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ 3. วิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าคะแนนรวม หรือ การหาค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของการรับชมสื่อวีดิทัศน์ สรุปผลการวิจัย คือ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างสอบก่อนและหลังเรียนมีประสิทธิภาพ 57.08/81.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3. นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$)

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เรียกว่า โลกยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีลักษณะที่ดำเนินไปอย่างพลวัตในอัตราที่รวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาการในด้านสารสนเทศ การสื่อสาร การเดินทาง นวัตกรรมในด้านการผลิต โดยเฉพาะด้านวิชาการข้อมูล วัสดุศาสตร์ อิเล็กทรอนิกส์ และสมองกล วิศวกรรม การผลิตของขนาดจิ๋วที่เรียกว่า นาโนเทคโนโลยี ปัจเจกบุคคล และชาติที่ตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงจะล้าหลังและด้อยพัฒนา อ่อนแอทางเศรษฐกิจ ขาดอำนาจทางการเมืองและการต่อรอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในยุคนี้ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม การศึกษาจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดที่จะสร้างสมาชิกสังคมให้มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาสังคมประเทศชาติให้ รุดหน้า ถ้าระบบการศึกษาเป็นระบบที่คร่ำครึไม่สอดคล้องกับความต้องการของคนยุคใหม่ ก็จะไม่สามารถ ทำหน้าที่อันสำคัญได้ เนื่องจากบุคลิกภาพของคนประชาชนชาติใดจะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับการกลมกลืน การเรียนรู้จากระบบการศึกษาในครอบครัวและโรงเรียนและสภาพแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, (2558)

วีดิทัศน์เป็นสื่อการศึกษาประเภทหนึ่ง ที่เรานิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพราะวีดิทัศน์สามารถสื่อสารไปยังคนกลุ่มใหญ่ได้ และสามารถจัดเก็บเป็นข้อมูลหรือไฟล์ระบบดิจิทัลได้ การเรียนรู้จากวีดิทัศน์ ผู้เรียนจะได้ยินทั้งเสียงและเห็นทั้งภาพ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมได้เป็นอย่างดี และเสียงก็ยังสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อีกทางหนึ่งด้วย และการพัฒนาของวีดิทัศน์ก็มีมากขึ้น ปัจจุบันวีดิทัศน์สามารถส่งขึ้นไปเป็น ไฟล์ออนไลน์อยู่บนระบบอินเทอร์เน็ตได้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยมีการนำความรู้ต่างๆ มาอยู่ในรูปแบบของวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ และความสะดวกต่อผู้เรียน สามารถเรียนจากวีดิทัศน์ตอนใดหรือช่วงเวลาใดก็ได้ จึงเกิดความสะดวกและช่วยลดปัญหาด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ หรือการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย และ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกทางหนึ่ง วีดิทัศน์จึงเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการเรียนการสอน โดยเป็นทั้งสื่อหลักและสื่อเสริมของการเรียนการสอนได้ เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

การจัดการศึกษาจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและเหมาะสมต่อผู้เรียนเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากรูปแบบและวิธีการสอนในปัจจุบันเป็นแบบบรรยาย เนื้อหาของรายวิชาที่มีจำนวนมากกับเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด ผู้เรียนส่วนมากจึงเรียนจากการจดจำโดยยึดเนื้อหาจากที่ผู้สอนนำเสนอเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาทักษะด้านกระบวนการคิด การค้นคว้า จนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้กับการทำงานในชีวิตจริงได้ รูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริงนั้นจึงเป็น

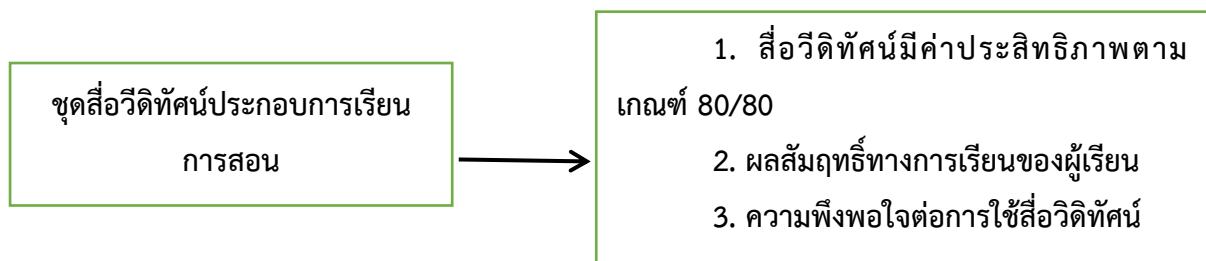
ปัจจัยสำคัญในการเรียนการสอน "Flipped Classroom" เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานที่เข้าใกล้การสอนแบบ "เด็กเป็นศูนย์กลาง" เป็นรูปแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่สร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบรอบด้าน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านการเรียนด้วยสื่อวิดีโอ (Video) นอกชั้นเรียนหรือที่บ้าน เป็นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างอิสระทั้งทางด้านความคิดและวิถีปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนแบบกลับด้านจะมุ่งเน้นการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยตนเองตามทักษะความรู้ ความสามารถ และสติปัญญาของแต่ละบุคคล โดยนำช่องทางการเรียนรู้ของเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์เป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากที่บ้าน เพื่อยกระดับการเรียนรู้และควบคุมเวลาการเรียนในห้องเรียน สิ่งที่เคยเป็นกิจกรรมในห้องเรียนจะถูกทำที่บ้านผ่านวิดีโอที่ผู้สอนสร้างขึ้น และสิ่งที่เคยทำที่บ้านจะนำมาทำในห้องเรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะวิธีการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ช่วยพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ และช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจนเกิดเป็นองค์ความรู้

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะทำการพัฒนาสื่อวิดีโอเพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ราชวิชา ผลผลิตภัณฑ์และราคา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียบเรียงข้อมูลความรู้ในรูปแบบสื่อวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ราชวิชา ผลผลิตภัณฑ์และราคา ซึ่งปัจจุบันได้รับความนิยม เนื่องจากสื่อวิดีโอที่มีคุณสมบัติในการถ่ายทอดข้อมูล ทั้งภาพ เสียง ตัวอักษร และภาพเคลื่อนไหว ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระได้อย่างดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ที่สนใจจะศึกษาหาความรู้นอกเหนือจากการอ่านในตำราที่กำลังศึกษาอยู่ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสื่อวิดีโอเพื่อประกอบการเรียนการสอน ราชวิชาผลผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1/4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวิดีโอเพื่อประกอบการเรียนการสอน ราชวิชาผลผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1/4
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน โดยใช้สื่อวิดีโอเพื่อประกอบการเรียนการสอนออนไลน์ ราชวิชาผลผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1/4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน รายวิชาผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1/4 ที่พัฒนาขึ้นมีระดับความพึงพอใจต่อผู้ใช้งานในระดับ ดี

นิยามศัพท์

สื่อวีดิทัศน์ หมายถึง มัลติมีเดียที่สามารถแสดงภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียงบรรยายได้ การนำเสนอวิดีโอมีหลายรูปแบบ เช่น วิดีโอเพื่อการศึกษา วิดีโอเพื่อความบันเทิง ประโยชน์ของวิดีโอมีมากมาย นอกจากให้ความรู้ให้ความบันเทิง ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ใช้งาน เช่น วิดีโอแนะนำสินค้า ผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อการเรียนการสอนคืออุปกรณ์ วัสดุและวิธีการสื่อ ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้อื่นเพื่อความเข้าใจง่ายและความสะดวกสบายมากขึ้น อย่างที่เราๆเคยเห็นกันมา ตัวอย่างเช่นกระดานไวท์บอร์ดหรือกระดานดำก็ถือว่าเป็น

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์ จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่ามีมากหรือน้อย

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาการตลาด ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาผลิตภัณฑ์และราคา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

แนวคิดทฤษฎี

1. สื่อวีดิทัศน์

มนัส สายแก้ว (2562, หน้า 1-14) **ความหมายของวีดิทัศน์**

คำว่า “วีดิทัศน์” มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Video Tape” ซึ่งมีความหมายว่า แถบบันทึกวีดิทัศน์ แถบบันทึกภาพ เทปบันทึกภาพ เทปวีดิทัศน์ ซึ่งแต่เดิมคำว่า Video เป็นภาษาลาติน แปลว่า “I see = ฉันเห็น” เมื่อมาเป็นภาษาไทยก็ใช้คำว่า “ภาพ” ต่อมาปี พ.ศ.2525 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แนะนำให้ใช้คำว่า “ภาพทัศน์” โดยอาศัยบัญญัติคำใกล้เคียงกับภาพยนตร์ คำนี้ปรากฏในเอกสารมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จนกระทั่ง พ.ศ.2530 ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติคำว่า “วีดิทัศน์” แทนคำว่า Video คำว่า วิดี มาจากคำว่า วิดี ซึ่งแปลว่า รื่นรมย์หรือชวนให้รื่นรมย์จึงทำให้ใช้คำว่า วีดิทัศน์ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

วิดีโอ (Video) คือ มัลติมีเดียที่สามารถแสดงภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียงบรรยายได้ การนำเสนอวิดีโอมีหลายรูปแบบ เช่น วิดีโอเพื่อการศึกษา วิดีโอเพื่อความบันเทิง ประโยชน์ของวิดีโอมีมากมาย นอกจากให้ความรู้ ให้ความบันเทิง ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ใช้งาน เช่น วิดีโอนำเสนอสินค้า ผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นต้น

วิดีโอเป็นการเล่าเรื่องด้วยภาพ ทำหน้าที่หลักในการนำเสนอ เสียงจะเข้ามาช่วยเสริมในส่วนของภาพเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น วิดีโอเป็นสื่อในลักษณะที่นำเสนอเป็นภาพเคลื่อนไหวและสร้างความต่อเนื่องของการกระทำของวัตถุจากเรื่องราวต่างๆ สร้างความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ชม เป็นสื่อที่เข้าถึงง่าย มีความรวดเร็ว

การผลิตวิดีโอในการศึกษานั้น เป็นเรื่องของการสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อ วิดีโอไปยังกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนและครูเป็นจุดมุ่งหมายหลัก ขั้นตอนการผลิตนั้นเหมือนกับการผลิตรายการวิดีโอทั่วไป แต่จะแตกต่างกันที่รายละเอียดความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และการสื่อความหมายเพื่อการเรียนรู้ การสอน รายการวิดีโอ ที่มีคุณภาพนั้นต้องสื่อความหมายหรือถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งเอาไว้

2. สื่อการเรียนการสอน

maymatavee (2016, 10) ความหมายของสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) สื่อ (Media) หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดหรือนำความรู้ ในลักษณะต่าง ๆ จากผู้ส่งไปยังผู้รับให้เข้าใจความหมายได้ตรงกันในการเรียนการสอนสื่อที่ใช้เป็นตัวกลางนำความรู้ในกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเรียกว่าสื่อการเรียนการสอน (Instruction Media)

ในทางการศึกษามีคำที่มีความหมายแนวเดียวกันกับสื่อการเรียนการสอน เช่น สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media or Teaching Media) สื่อการเรียนการสอน (Educational media) อุปกรณ์ช่วยสอน (Teaching Aids) เป็นต้น ในปัจจุบันนักศึกษามักจะเรียกการนำสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ มารวมกันว่า เทคโนโลยีทางการศึกษา(Educational) ซึ่งหมายถึงการนำเอาวัสดุอุปกรณ์และวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างมีระบบในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการ ซึ่งเป็นตัวกลางทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ได้อย่างง่ายและรวดเร็ว เป็นเครื่องมือและตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็วเป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นักการศึกษาเรียกสื่อการเรียนการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน สื่อเทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอนสื่อการศึกษา เป็นต้น

3. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาผลิตภัณฑ์และราคา (30202-2003)

จุดประสงค์รายวิชา

1. เข้าใจหลักการของผลิตภัณฑ์และราคา
2. สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์และกำหนดราคาผลิตภัณฑ์

3. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีต่อการศึกษาเรียนรู้และประยุกต์ใช้ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต มีความคิดสร้างสรรค์ ความสนใจใฝ่รู้ ความเชื่อมั่นในตนเองและมีมนุษยสัมพันธ์

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการผลิตภัณฑ์และราคา
2. วางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามหลักการและสถานการณ์
3. กำหนดราคาผลิตภัณฑ์ตามหลักการและสถานการณ์

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับหลักการผลิตภัณฑ์ ส่วนประสมผลิตภัณฑ์ การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า นโยบายและกลยุทธ์ราคา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคา วิธีการกำหนดราคา และจริยธรรมในการกำหนดกลยุทธ์ผลิตภัณฑ์และราคา

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556, 89) ให้คำจำกัดความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือคุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่างๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน หรือการตัดสินใจผลการเรียน เพราะเป็นการวัดระดับความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลหลังจากที่ได้รับการฝึกฝน โดยอาศัยเครื่องมือประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมมากที่สุด

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดของ Bloom ว่าสิ่งใดก็ตาม ที่มีปริมาณอยู่จริงสิ่งนั้นสามารถวัดได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว ซึ่งผลการวัดจะเป็นประโยชน์ในลักษณะทราบและประเมินระดับความรู้ ทักษะและเจตคติของนักเรียน และระดับความรู้ความสามารถตามแนวคิดของ Bloom มี 6 ระดับ ดังนี้

1) ความจำ คือ สามารถจำเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น คำจำกัดความสูตรต่าง ๆ วิธีการ เช่น นักเรียนสามารถบอกชื่อสารอาหาร 5 ชนิดได้ นักเรียนสามารถบอกชื่อธาตุที่เป็นองค์ประกอบของโปรตีนได้ครบถ้วน

2) ความเข้าใจ คือ สามารถแปลความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้

3) การนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้

4) การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเช่น วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ

5) การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่อย่างมีความหมาย

6) การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูล คุณค่าของ หลักการโดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

5. ความพึงใจ

จิราพร กำจัดทุกข์ (2552, 23) ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่เป็นการยอมรับความรู้สึกที่ยินดี ความรู้สึกชอบในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

สมบัติ บารมี (2551, 13) ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกเป็น สุขที่เกิดจากทัศนคติทางด้านบวกที่มีต่อสิ่งเร้าหรือ สิ่งกระตุ้นทั้งจากภายในและภายนอกของปัจเจกบุคคล

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจ ข้างต้น สามารถสรุปความหมายของความพึงพอใจได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพึงพอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง

ความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าของงานบริการ การที่จะทำให้องค์กรทำงานประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตราภรณ์ ชั่งกริส (2559, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ 2) เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปี ที่ 2 สาขาวิชาพยาบาล มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย จำนวน 40 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ วีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกายรายวิชา การประเมินภาวะสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาการตรวจระบบ ทางเดินหายใจ แบบประเมินคุณภาพบทเรียน แบบประเมินทักษะปฏิบัติ และแบบประเมิน ความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทดสอบค่า t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) วีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom ในรูปแบบดิจิทัล มีคุณภาพระดับดีมาก 2) ทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

อดิศักดิ์ โคตรชุม (2562, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระธาตุขามแก่นพิทยาลัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) สื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อวีดิทัศน์ ประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เรียนรู้การปลูกพืชทั่วไป ชุดที่ 2 พืชพลังงานแห่งชีวิต ชุดที่ 3 พืชสวยงามลดโลกร้อน ชุดที่ 4 มาปลูกพืชผักกันเถอะ ชุดที่ 5 ตกแต่งสวนสวยด้วยพืชผัก ชุดที่ 6 บรรยากาศบ้านน่าอยู่ ชุดที่ 7 การจัดตกแต่งภายในบ้าน ชุดที่ 8 การดูแลรักษาเครื่องเรือนเครื่องใช้ในบ้านมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.71/84.51 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังใช้สื่อมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$)

สุบิน เอกจิตต์ (2557, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการขึ้น ำ เรื่องการประชาสัมพันธ์แนวทางการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และ 3) ศึกษาการยอมรับของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 สายคณิต ของโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ 1” จำนวน 45 คนได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย วีดิทัศน์เพื่อการขึ้น ำ เรื่อง การประชาสัมพันธ์แนวทางการศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ แบบสอบถามทัศนคติ และแบบสอบถามการยอมรับ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อวีดิทัศน์เพื่อการขึ้น ำ เรื่อง การประชาสัมพันธ์แนวทางการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพด้านสื่ออยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.30 มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เท่ากับ (82.22/84.422) นักเรียนมีทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีทัศนคติด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ตามลำดับ และ 3) นักเรียนมีการยอมรับต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

สมัคร อยู่ลอง (2556, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้วีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง การเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวีดิทัศน์ เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม แบบวัดความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินคุณภาพวีดิทัศน์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจที่มีต่อวีดิทัศน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน (t-test for dependent samples) ผลการวิจัย พบว่า วีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากต่อเนื้อหา และประโยชน์ที่ได้รับ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 (ปวส.) สาขาการตลาด มีจำนวน 1 ห้อง ทั้งหมด 24 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน , ความพึงพอใจต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลิตภัณฑ์และราคา
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลิตภัณฑ์และราคา
3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน

สอน

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษากลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ห้อง 4 จำนวน 24 คน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1) ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลผลิตภัณฑ์และราคา แล้วให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบ เพื่อประเมินความรู้ของกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้สื่อวีดิทัศน์
- 2) ผู้สอนมอบหมายให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ วิชา ผลผลิตภัณฑ์และราคา ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะในระหว่างการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง
- 3) หลังจากเรียนจากสื่อวีดิทัศน์เรียบร้อยแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างซักถาม และพูดคุยข้อคำถามระหว่างเพื่อนและผู้สอน เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่อง การบรรจุภัณฑ์
- 4) ให้กลุ่มตัวอย่างนำเสนอความรู้ที่ได้จากการเรียนจากสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ และทำการทดสอบหลังจากการเรียนจากสื่อวีดิทัศน์อีกครั้ง เพื่อประเมินความรู้ของกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูล มีการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ 80/80 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ซึ่งดำเนินการดังนี้ คำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ โดยใช้สูตร E1 / E2
2. ข้อมูลจากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยการใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ซึ่งดำเนินการดังนี้
  - 2.1 หาคะแนนความก้าวหน้าหรือคะแนนที่เพิ่มขึ้น
  - 2.2 หาค่าร้อยละของความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรร้อยละของความก้าวหน้า
3. วิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าคะแนนรวม หรือ การหาค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจของการรับชมสื่อวีดิทัศน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน ตามเกณฑ์ 80/80 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการเรียน (N= 24)

ลำดับ	ก่อนเรียน / Pre-test	หลังเรียน / Post-test
1	12	19
2	11	14
3	11	17
4	10	15
5	13	15
6	12	18
7	12	17

ลำดับ	ก่อนเรียน / Pre-test	หลังเรียน / Post-test
8	14	15
9	12	16
10	11	15
11	12	18
12	10	20
13	10	16
14	12	16
15	12	14
16	12	16
17	12	16
18	10	18
19	9	14
20	12	19
21	11	17
22	11	14
23	10	14
24	13	18
รวม	274	391
$\bar{x}$	11.42	16.29

จากข้อมูลในตารางคำนวณหาค่า E1 และ E2 ได้ดังนี้

$$E1 = \left(\frac{274 / 24}{20} \right) \times 100 = 57.08$$

$$E2 = \left(\frac{391 / 24}{20} \right) \times 100 = 81.46$$

จากตาราง 1 พบว่า เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน 20 คะแนน ได้คะแนนระหว่าง ระหว่างเรียนได้ค่าเฉลี่ย 11.42 คิดเป็นร้อยละ 57.08 และผลการทดสอบหลังเรียนได้ ค่าเฉลี่ย 16.29จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.46

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน

การทดสอบ	N	$\bar{X}$
ก่อนเรียน	24	11.42
หลังเรียน	24	16.29

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนทดสอบก่อนการเรียนด้วยโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.42 และคะแนนทดสอบหลังการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.29 สรุปได้ว่า จากการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน ทำให้คะแนนหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน

รายการ	N = 24		ระดับ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการใช้งาน				
1. สามารถเข้าถึงผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	4.54	.51	มากที่สุด	3
2. การปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสื่อและผู้เรียน	4.42	.78	มาก	7
3. ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน	4.58	.65	มากที่สุด	2
รวม	4.39	0.17	มาก	
ด้านเนื้อหา				
4. มีเนื้อหาที่ทันสมัย	4.29	.62	มาก	8
5. มีเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.50	.72	มาก	4
6. เนื้อหาถูกต้อง จัดแบ่งตอนได้เหมาะสม	4.50	.59	มาก	4
รวม	4.43	.12	มาก	
ด้านภาพประกอบและด้านเสียง				
7. ภาพประกอบเนื้อหาคมชัด สวยงาม	4.21	.72	มาก	9
8. ความน่าสนใจของภาพประกอบ	4.50	.59	มาก	4
9. เสียงประกอบมีความน่าสนใจ	4.63	.58	มากที่สุด	1
รวม	4.57	.06	มากที่สุด	
รวม	4.46	.14	มาก	

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.46$ S.D. = .14) เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่

เสียงประกอบมีความน่าสนใจ ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียน และสามารถเข้าถึงผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่ได้คะแนนน้อยคือ ภาพประกอบเนื้อหาคมชัด สวยงาม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างสอบก่อนและหลังเรียนมีประสิทธิภาพ 57.08/81.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$)

การอภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการสอน รายวิชาผลิตภัณฑ์และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 57.08/81.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แสดงว่า สื่อวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถสร้างความสนใจและสร้างมุมมองที่หลากหลายให้กับนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ทำให้เข้าใจง่ายและส่งเสริมให้เกิดทักษะปฏิบัติที่ดี นอกจากนี้ในการสร้างสื่อวีดิทัศน์ ผู้วิจัยใช้ภาพประกอบที่มีความน่าสนใจ เสียงบรรยายที่เข้าใจง่ายเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ โคตรชุม (2562) ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อวีดิทัศน์ ประกอบการเรียนรู้อาชีวการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เรียนรู้การปลูกพืชทั่วไป ชุดที่ 2 พืชพลังงานแห่งชีวิต ชุดที่ 3 พืชสวยงามลดโลกร้อน ชุดที่ 4 มาปลูกพืชผักกันเถอะ ชุดที่ 5 ตกแต่งสวนสวยด้วยพืชผัก ชุดที่ 6 บรรยากาศบ้านน่าอยู่ ชุดที่ 7 การจัดตกแต่งภายในบ้าน ชุดที่ 8 การดูแลรักษาเครื่องเรือนเครื่องใช้ในบ้านมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.71/84.51 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุบิน เอกจิตต์ (2557) ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อวีดิทัศน์เพื่อการชี้แนะเรื่อง การประชาสัมพันธ์แนวทางการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพด้านสื่ออยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เท่ากับ (82.22/84.422)

2. จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรภรณ์ ชั่งกริส (2559, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ โคตรชุม (2562, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้อาชีวการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$)

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.46$) เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์ เป็นสื่อที่ให้ผู้เรียนสามารถเห็นภาพ ทั้งภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบ ทำให้สามารถเข้าใจกระบวนการต่าง ๆ ที่ซับซ้อน เป็นสื่อที่ใช้ได้ทั้ง

รายบุคคล หรือรายกลุ่ม สามารถบันทึกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่างเวลาและสถานที่ได้ ผู้เรียนเองก็สามารถศึกษาได้ในทุกที่และทุกเวลา หรือศึกษาเข้าไปซ้ำมาได้ จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตราภรณ์ ชังกริส (2559) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมัคร อยู่ลอง (2556) ผลการวิจัยพบว่า วีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการและวิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด ต่อเนื้อหา และประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยเรื่องนี้เป็น การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน รายวิชาผลิตภัณฑ์ และราคา เรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ห้อง 4 ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ผู้สอนสามารถนำวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอน ไปใช้ในการเรียนการสอนได้ แต่ผู้สอนจะต้องคอยติดตาม และให้คำปรึกษากับผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนที่ผู้เรียนเกิดความสงสัย
2. ผู้เรียนที่จะเรียนรู้ด้วยวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ ควรผ่านการเรียนการสอนในภาคทฤษฎีก่อน เนื่องจากผู้เรียนจะต้องเข้าใจคำศัพท์เฉพาะทางที่อยู่ในวีดิทัศน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ในเนื้อหาเรื่อง การบรรจุภัณฑ์ ในหัวข้ออื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนรู้ ในรายวิชา ผลิตภัณฑ์และราคา อย่างครบถ้วน
2. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยวีดิทัศน์เพื่อประกอบการเรียนการสอนร่วมกับการเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ เช่น การสอนแบบบูรณาการ การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบกระตือรือร้น การเรียนแบบพึ่งพาตนเอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- จิราพร กำจัดทุกข์. (2552). ความพึงพอใจหลังการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จิตราภรณ์ ชังกริส. (2559). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ไพโรจน์ คะเชนทร์. (2556). การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สืบค้น จาก www.wattoongpel.com/Sarawichakarn/wichakarn/1-10 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน10.pdf.
- มนัส สายแก้ว. (2562). รู้จักกับสื่อวีดิทัศน์เบื้องต้น. สุราษฎร์ธานี : โรงเรียนเกาะสมุย.

- สมัคร อยู่ลอง. (2556). การพัฒนาวิดีโอทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเป็นผู้ดำเนินรายการ และ วิทยากรรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยี การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์ ดร. นันทธีรัตน์ พิระพันธ์.
- สุบิน เอกจิตต์. (2562). การพัฒนาสื่อวิดีโอทัศน์เพื่อการศึกษา เรื่อง การประชาสัมพันธ์แนวทางการศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ อดุสากรรม. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมบัติ บารมี. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท มหพันธ์ไฟเบอร์ ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน). รายงานการวิจัยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558) กระทรวงศึกษาธิการ.แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ ใน ศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสายวิชาชีพ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง ประเทศไทยจำกัด.
- อดิศักดิ์ โคตรชุม. (2562). การพัฒนาสื่อวิดีโอทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ และ เทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารวิชาการ “การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ”. มหาสารคาม : คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- maymatavee. (2565). สื่อการเรียนการสอน, สืบค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม พ.ศ.2565 จาก. <https://mataveeblog.wordpress.com/>.